

MRF 2025.145

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 25. august 2025, j.nr. 23/07048

Ophævet lovliggørende screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 og lovliggørende tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til udledning til Smedebæk af overfladevand fra regnvandsbassin etableret i 1975 og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, da utilstrækkelig vurdering af udledningens påvirkning af miljømål for Smedebæk mht. de miljøfarlige stoffer PFOS, kobber og zink og af vandløbets hydrauliske kapacitet.

Tønder Kommune meddelte i maj 2023 lovliggørende tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, til udledning af overfladevand til Smedebæk fra et i 1975 etableret regnvandsbassin efter en forudgående VVM-screening. Regnvandsbassinet var i Arealinformation registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og Smedebæk var målsat i medfør af vandplanloven, hvor tilstanden for fisk var registreret som ringe, og den kemiske tilstand var ikke god, hvilket bl.a. skyldtes overskridelse af grænseværdierne for PFOS, kobber og zink. VVM-screeningsafgørelsen og udledningstilladelsen blev påklaget af Danmarks Sportsfiskerforbund, der bl.a. gjorde gældende, at kommunen ikke havde taget stilling til miljøfremmede stoffer i udledningstilladelsen eller den hydrauliske virkning af udledningstilladelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) lagde til grund, at de påklagede afgørelser

havde karakter af en lovliggørende screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 og en lovliggørende tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1. Nævnet lagde videre til grund, at det efter EU-Domstolens dom i bl.a. de forenede sager C-196/16 og C-197/16 er muligt at lovliggøre en manglende VVM-screening, men at dette forudsætter, at der tages hensyn til miljømæssige virkninger siden projektets gennemførelse. Herefter fandt nævnet, at kommunen ikke havde foretaget en tilstrækkelig vurdering af påvirkning af Smedebæk og vandløbets miljømål. Kommunens VVM-screeningsafgørelse og udledningstilladelse blev derfor ophævet og sagen hjemvist med bemærkning om, at kommunen skulle foretage en vurdering af indholdet miljøfarlige stoffer og påvirkning af hydraulisk kapacitet.

Kommentar: Afgørelsen giver anledning til flere bemærkninger, hvoraf den første vedrører nævnets manglende oplysning om, hvem der ansøger om tilladelsen, som det tilsvarende ses i **MRF 2025.139 Mfk**, **MRF 2025.140 Mfk** og **MRF 2025.147 Mfk**. I denne sag fremgår det, at der var tale om et regnvandsbassin etableret i 1975 og oplysningerne om det areal, der afvander til regnvandsbassinet, tyder på, at det er et offentligt spildevandsselskab, der ansøgte om den lovliggørende tilladelse, hvilket i så fald burde fremgå af afgørelsen. Dels er der ikke noget grundlag for at anonymisere navnet på kommunalt ejede selskaber omfattet af vandsektorloven, dels kan det forklare, at der mangler en tilladelse til udledningen, hvis regnvandsbassinet i 1975 er etableret af den kommunale spildevandsforsyning, hvor kommunerne var mindre opmærksomme på miljøbeskyttelseslovens krav om tilladelse til regnvandsbassiner. Afgørelsen kan derfor have interesse for andre kommuner, hvor der er etableret regnvandsbassiner uden at overholde miljøbeskyttelseslovens krav om udledningstilladelser. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse må således betyde, at sådanne lovliggørende tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, efter miljøvurderingsloven vil kræve en VVM-screening eller miljøvurdering, der belyser de miljømæssige virkninger af regnvandsbassinet siden etableringen. Og hvor udledningen sker til vandløb omfattet af vandplanloven, og hvor miljøtilstanden er ikke-god eller ringe, vil især indholdet af miljøfarlige stoffer give anledning til udfordringer grundet vandrammedirektivets forbud mod at forringe tilstanden, jf. **MRF 2023.78 Mfk**. Med direktiv 2026/805 er der imidlertid sket en lempelse af forbuddet mod forringelse af tilstanden i vandrammedirektivets art. 4(1), jf. art. 4(7)(a) og art. 4(7)(b), som kan være relevant ved lovliggørende tilladelser til regnvandsbassiner og forsinkelsesbassiner, men dette kunne klagenævnet naturligvis ikke inddrage. I forlængelse heraf opstår det selvstændige problem, at regnvandsbassiner typisk vil være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og at der ved ændring af udledningsforhold som i sagen fra Tønder kan være behov for dispensation fra forbuddet mod tilstandsændringer i § 3.

Ophævelse og hjemvisning af afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for udledning af tag- og overfladevand fra regnvandsbassin til vandløb i Tønder Kommune - Ophævelse og hjemvisning af tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra regnvandsbassin til vandløb i Tønder Kommune

Sag: 23/07048

Dato: 25. august 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21, jf. § 49, stk. 1,^[1] og miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, jf. § 91, stk. 1.^[2]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Tønder Kommunes afgørelse af 10. maj 2023 om, at udledning af tag- og overfladevand fra regnvandsbassin beliggende på matr.nr. [Matrikelnummer1], med udløb til Smedebæk, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Tønder Kommune.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Tønder Kommunes afgørelse af 10. maj 2023 om tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra regnvandsbassin beliggende på matr.nr. [Matrikelnummer1], med udløb til Smedebæk, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Tønder Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og

Fødevareklagenævnet^[3] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[4] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1, og miljøbeskyttelseslovens § 101, stk. 1

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 7. juni 2023 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Sportsfiskerforbund.

Klager har den 8. juni 2023 fremsendt supplerende bemærkninger til klagen.

Klager har anført, at det ansøgte projekt er miljøvurderingspligtigt. Klager henviser til, at Smedebæk i udledningspunktet er i ringe økologisk tilstand, mens tilstanden længere nedstrøms er dårlig. Det skal derfor godtgøres, at udledningen fra regnvandsbassin RB010 ikke er årsag til den manglende målopfyldelse i Smedebæk, og at udledningen ikke vil hindre målopfyldelse. Klager har desuden bemærket, at Tønder Kommune har henvist til en tidligere gældende bekendtgørelse.

Klager har desuden anført, at der burde have været foretaget en robusthedsanalyse, der kan dokumentere, at der ikke sker en hydraulisk belastning og dermed ødelæggelser af de fysiske forhold i recipienten. Klager henviser i den forbindelse til, at der med projektet udledes op til 125 l/s i et type 2 vandløb uden redegørelse for vandføringen i Smedebæk.

Videre har klager anført, at der mangler oplysninger om koncentrationer for N, P, BI5 og ammonium. Hertil mangler der ifølge klager en vurdering af muligheden for opfyldelse af miljømålene og at sikre god økologisk tilstand.

Endelig har klager anført, at Tønder Kommune ikke har behandlet miljøfremmede stoffer i tilladelsen, herunder typetal for miljøfremmede stoffer fra det omhandlede regnvandsbassin, ligesom kommunen ikke har forholdt sig til, hvilken type erhverv/anlæg, der er beliggende i oplandet. Ifølge klager indeholder kloakoplandet en stor grad af bebyggelse, hvorfor overfladevandet må antages at indeholde zink fra hustage og andre helt eller delvist befæstede arealer. Ifølge klager mangler kommunen desuden at redegøre for hvilke stoffer,

der er årsag til den manglende målopfyldelse i relation til den kemiske tilstand i Smedebæk. Klager har hertil henvist til Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 23. februar 2023.[5]

2. Sagens oplysninger

2.1 De påklagede afgørelser

2.1.1 Afgørelse efter miljøvurderingsloven

Tønder Kommune har den 10. maj 2023 truffet lovliggørende afgørelse om, at udledning af tag- og overfladevand til vandløbet Smedebæk via regnvandsbassin RB010 beliggende på matr.nr. [Matrikelnummer1], ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Det fremgår af byherrens ansøgning, at der søges om lovliggørende tilladelse til udledning fra et eksisterende regnvandsbassin anlagt i 1975, idet den oprindelige udledningstilladelse til regnvandsbassinet enten er bortkommet eller aldrig blevet meddelt. Det fremgår desuden, at bassinet senest er oprenset i 2017, hvor der blev etableret sandfang ved bassinets to indløb, ligesom udløbet blev flyttet til bassinets østlige ende. Herudover fremgår det, at der med det ansøgte ikke ændres på bassinets udledning eller vandkvalitet.

Videre fremgår det af byherrens ansøgning, at der er to kloakoplande til regnvandsbassinet, henholdsvis 525-B6 og 525_B8. Det totale opland er 7,8 ha, mens det reducerede opland er 3,5 ha. Vandet ledes fra det etablerede regnvandsbassin via en regnvandsledning til Smedebæk, der har tilløb til Lobæk, som løber ud i Brede Å.

Det fremgår af screeningsskemaet, som er vedlagt afgørelsen, at projektets væsentligste indvirkning formodes at blive en forbedret hydraulisk belastning af de nærliggende vandområder samt en forbedret tilbageholdelse af næringsstof for sikring af mindre udskillelse til det nærliggende vandmiljø. Tønder Kommune har vurderet, at den samlede udledning til vandmiljøet ikke vil have en væsentlig påvirkning på vandområdenes fremtidige målopfyldelse.

Tønder Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at den ansøgte udledning af tag- og overfladevand til Smedebæk via regnvandsbassin er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10, litra g, om dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand (projekter, som ikke er omfattet af bilag

1). Kommunen har vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlig negativ indvirkning på miljøet, og at der derfor ikke er krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

2.1.2 Afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven

Idet projektet indebærer udledning af tag- og overfladevand til et vandløb, er der samtidig meddelt udledningstilladelse til projektet efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1.

Tønder Kommune har i afgørelsen foretaget en vurdering af udledning af næringsstoffer fra regnvandsbassinet. Kommunen har oplyst, at bassinet er designet til at tilbageholde en del af næringsstofferne N og P, som derved ikke vil blive ledt videre ud i vandløbssystemet. Dette gøres bl.a. ved bakteriel omsætning grundet vandets opholdstid i bassinet, samt sedimentering og efterfølgende oprensning. I snit er der en rensegrad på 70 % for Total-P og 40 % for Total-N, hvilket ifølge kommunen vil give en årlig udledning til recipient på 73,8 kg N/år og 9,2 kg P/år. På den baggrund vurderer kommunen, at udledningen fra bassinet ikke vil have en negativ miljømæssig påvirkning på det øvrige vandsystem.

Tønder Kommune har desuden vurderet, at den ansøgte udledning ikke vil hindre vandområdernes fremtidige målopfyldelse. Kommunen har i den forbindelse lagt vægt på, at det ansøgte ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligvis forekommer i tag- og overfladevand. Hertil har kommunen lagt vægt på, at vådbassiner har en forholdsvis god renseeffekt på regnvandets indhold af suspendede stoffer og næringssalte. Ifølge kommunen har der desuden ikke været konstateret gener fra udledningen, og kommunen har ikke vurderet, at der vil være andre, væsentlige miljøpåvirkninger forbundet med regnvandsbassinets udledning.

2.2 Natur- og planforhold

Det fremgår af Arealinformation på Danmarks Miljøportal, at regnvandsbassinet er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.^[6]

Det fremgår af bilag 2 til miljømålsbekendtgørelsen,^[7] jf. bekendtgørelsens § 3, nr. 1, at miljømålet for vandløbsforekomst nr. o8184_I_x, Smedebæk, er målsat til

god økologisk og kemisk tilstand.

Om den økologiske tilstand i Smedebækken fremgår det af MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027,[8] at tilstanden for smådyr er moderat, at tilstanden for fisk er ringe, og at tilstanden for nationalt specifikke stoffer er ikke-god. Det fremgår af Vandplandata,[9] at tilstanden for nationalt specifikke stoffer som ikke-god skyldes et for højt indhold af barium, kobber og zink i vand. Videre fremgår det, at den kemiske tilstand er ikke-god, og at dette skyldes et for højt indhold af perfluorooctansulfonsyre (PFOS) og cadmium i vand samt kviksølv i biota – fisk.

Endvidere følger det af MiljøGIS for høring af genbesøg for vandområdeplaner 2021-2027,[10] at tilstanden for smådyr, fisk og nationalt specifikke stoffer er uændret, men at den kemiske tilstand nu er angivet som god. Det fremgår af Vandplandata,[11] at tilstanden som ikke-god for nationalt specifikke stoffer fortsat skyldes et for højt indhold af kobber og zink i vand.

2.3 Tønder Kommunes bemærkninger til klagen

Tønder Kommune har den 13. juni 2023 til klagen bemærket, at der med afgørelsen ikke foretages ændringer i fysisk udformning eller til- og udløb, hvorfor projektet ikke vurderes at være til miljømæssig ulempe.

Tønder Kommune har desuden bemærket, at regnvandsbassinet er etableret som et vådt bassin, med sandfang ved hvert af de to indløb. Dette tilbageholder partikler og næringsstoffer, før vandet ledes videre til recipient. Ifølge kommunen er det permanente vådvolumen dimensioneret for maksimal rensning, hvorfor udledningen af næringsstoffer fra bassin til Smedebæk er begrænset. Kommunen har derfor vurderet, at næringsstofudledningen fra bassinet ikke vil have negativ påvirkning på de øvrige vandområder.

Videre har Tønder Kommune bemærket, at den maksimalt udledte vandmængde på 125 l/s, er den samme, der har været siden 1975, og at der ikke har været konstateret hydraulisk overbelastning af Smedebæk. Ifølge kommunen er det derfor ikke nødvendigt med en robusthedsanalyse.

Endvidere har Tønder Kommune bemærket, at vurderingen af koncentrationer af næringsstoffer kun er foretaget ud fra kvælstof og fosfor, hvilket er i overensstemmelse med spildevandsbekendtgørelsen. Miljøfremmede stoffer er

ikke behandlet i tilladelsen, idet der ifølge kommunen er tale om almindeligt uforurenede tag- og overfladevand, hvorved bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenede stoffer til vandløb, søer, overgangsvand, kystvand og havområder ikke finder anvendelse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle følgende forhold:

1. Tønder Kommunes vurdering af, om projektet er miljøvurderingspligtigt i forhold til påvirkningen af Smedebæk
2. Afgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som Tønder Kommune vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om f.eks. saglige hensyn, lighed, proportionalitet, habilitet og krav til begrundelse og sagens oplysning.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en lovlig afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

3.2.2 Ad 1) Tønder Kommunes vurdering af, om projektet er miljøvurderingspligtigt i forhold til påvirkningen af Smedebæk

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 er altid omfattet af krav om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, før de må påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse, når der er truffet afgørelse efter lovens § 21 (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projekt kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Det følger af miljøvurderingslovens § 19, stk. 1, at bygherren skal indgive en skriftlig ansøgning, jf. § 18, om en afgørelse efter § 21 til den myndighed, der skal behandle ansøgningen, før etablering, udvidelse eller ændring af projekter omfattet af bilag 2.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattes af lovens bilag 2 på grund af dets art, dimensioner eller placering er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, herunder projektets karakteristika, placering og herved naturressourcernes (herunder vand) relative kvalitet i området og områder, hvor det ikke er lykkedes at opfylde de miljøkvalitetsnormer, der er fastsat i EU-lovgivningen, samt arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet. Afgørelsen skal endvidere tage hensyn til resultaterne af foreløbig kontrol eller vurderinger af indvirkningen på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivningen.

Grundlaget for screeningen er bygherrens oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde.^[12] En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt.^[13] Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen. Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for miljøvurderingspligt.

En screeningsafgørelse er ikke en tilladelse eller en godkendelse, men en forudsætning for at det anmeldte projekt lovligt kan påbegyndes, og den erstatter derfor ikke en eventuel byggetilladelse, miljøgodkendelse eller anden tilladelse, der giver ansøger ret til at påbegynde projektet.

Tønder Kommune har foretaget en screening af det ansøgte projekt om udledning af tag- og overfladevand fra regnvandsbassin med udløb til Smedebæk og har vurderet, at projektet ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, hvorfor kommunen har truffet afgørelse om, at det ikke er miljøvurderingspligtigt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer, at vurderingen er foretaget efter projektets gennemførelse. Forudsætningen om, at screening skal være gennemført inden projektets påbegyndelse, er derfor ikke opfyldt, og nævnet finder på den baggrund, at Tønder Kommunes screeningsafgørelse skal betragtes som en afgørelse om lovliggørelse af den manglende forudgående screening.

EU-Domstolen har i sin praksis opstillet særlige rammer for muligheden for at lovliggøre mangelfuld/manglende forudgående miljøvurdering af projekter forud

for deres gennemførelse. Det er således fastslået ved EU-Domstolens dom i de forenede sager C-196/16 og C-197/16,[14] at i tilfælde, hvor der ikke i overensstemmelse med VVM-direktivet er foretaget en vurdering af et projekts indvirkninger på miljøet, stilles der efter EU-retten krav om, at de ulovlige følgevirkninger af undladelsen bringes til ophør, og at den kompetente myndighed træffer alle nødvendige foranstaltninger for at råde bod på, at der ikke er blevet foretaget en sådan vurdering af indvirkningerne på miljøet f.eks. ved at tilbagekalde eller suspendere en tilladelse, der allerede er givet.[15] EU-Domstolen har videre fastslået, at EU-retten ikke er til hinder for, at der efterfølgende foretages en vurdering af projektets virkninger på miljøet med henblik på en lovliggørelse efter projektets gennemførelse.[16] Denne adgang er dog ifølge Domstolen betinget af, at de nationale bestemmelser, der tillader en sådan lovliggørelse, ikke giver de berørte anledning til at omgå EU-reglerne eller til at undlade at anvende dem, og at vurderingen foretaget med henblik på lovliggørelse ikke kun begrænses til projektets fremtidige indvirkninger på miljøet, men også tager de indvirkninger på miljøet, der har været siden projektets gennemførelse, i betragtning.[17]

Det fremgår af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 1, litra a, nr. i, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder.

Vandrammedirektivets bestemmelser er bl.a. implementeret i lov om vandplanlægning.[18] Med hjemmel i denne lov er det i indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3,[19] fastsat, at myndigheden kun kan træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammets fastlagte foranstaltninger.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at Tønder Kommune i forbindelse med screeningsafgørelsen ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af projektets påvirkning af Smedebæk og vandløbets miljømål. Screeningsafgørelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har herved lagt vægt på, at Tønder Kommune ikke har foretaget en konkret vurdering af, hvilken betydning udledningen af tag- og overfladevand vil have for Smedebæk og dens kvalitetslementer. Nævnet har i forlængelse heraf lagt vægt på, at kommunen alene henviser til, at det ansøgte ikke indeholder andre stoffer, end hvad der sædvanligvis forekommer i tag- og

overfladevand. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det fremgår af rapporten om typetal for miljøfarlige forurenende stoffer,[20] at typetallet[21] for kobber og zink i separate regnvandsudledninger er 130 µg/l og 9 µg/l, og at miljøkvalitetskravet for kobber og zink ifølge vandplandata i forvejen er overskredet i Smedebæk.

3.2.3 Afgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven

Miljøvurderingsloven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af VVM-direktivet.[22] Formålet med reglerne i VVM-direktivet er at sikre, at der gennemføres en vurdering af virkningerne på miljøet som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til projektyper, der kan påvirke miljøet væsentligt. Endvidere skal reglerne sikre, at projekter, der bl.a. på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, undergives et krav om tilladelse og en vurdering af deres indvirkninger på miljøet, inden der gives tilladelse, jf. direktivets artikel 2, stk. 1.

Den påklagede afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven er baseret på en screeningsafgørelse, der med den foreliggende afgørelse ikke længere er gældende.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at en screeningsafgørelse indeholder de nødvendige rammer for vurderingen af, om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven kan meddeles og for fastsættelse af eventuelle vilkår. Idet de nødvendige rammer for vilkårsfastsættelsen ikke længere er til stede, finder nævnet, at afgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven i sig selv lider af en væsentlig retlig mangel.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at en ny afgørelse efter miljøbeskyttelsesloven skal afvente, at Tønder Kommune træffer en ny screeningsafgørelse for projektet efter miljøvurderingslovens § 21 og om nødvendigt udarbejder en miljøvurdering i overensstemmelse med reglerne herom.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

3.3.1. Påvirkningen af Smedebæk med miljøfarlige forurenende stoffer

Ved den fornyede behandling af sagen skal Tønder Kommune foretage en vurdering af betydningen af indholdet af miljøfarlige forurenende stoffer i det udledte overfladevand i forhold til påvirkningen af Smedebæk med henblik på at sikre, at udledningen ikke vil kunne medføre en forringelse af tilstanden eller hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål for Smedebæk.

3.3.2 Vandløbets hydrauliske kapacitet

Ved meddelelse af tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 1, skal kommunen ifølge spildevandsvejledningen bl.a. påse, at udledningen respekterer vandløbets hydrauliske kapacitet, dvs. at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet. Således fremgår det af spildevandsvejledningens afsnit 3.2.1, at:

”Kommunalbestyrelsen sikrer, at udledninger af spildevand, herunder tag- og overfladevand til vandløb, sker på en sådan måde, at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet eller gener for dyre- og plantelivet, dvs. at vandløbets hydrauliske kapacitet respekteres. Derfor vil de angivne forudsætninger i vandløbsregulativet for det konkrete vandløb skulle respekteres. Hvis der i vandløbsregulativet er angivet vilkår for maksimale tilladninger fra enkelte delområder, vil disse vilkår skulle afspejles i spildevandsplanen. Kan vilkårene ikke imødekommes, må der enten ske en forsinkelse/udjævning af overfladevandsbelastningen, eller der må indledes en vandløbsreguleringssag som forudsætning for en forøget tilladning af spildevand eller ske en ændring af regulativet. (...)

Hvis der ikke er udarbejdet et regulativ for vandløbet, eller regulativet ikke angiver vilkår for maksimale tilladninger, må det konkret vurderes, om vandløbets hydrauliske kapacitet giver mulighed for forøget belastning, eller om der med de nuværende udledninger ikke er risiko for en øget overbelastning. Den endelige vurdering af udledningers indflydelse på vandløbenes fysiske tilstand vil skulle ske ved, at kommunalbestyrelsen meddeler/skærper udledningstilladelser for tag- og overfladevand. Her er tilladelsesmyndigheden forpligtet til at sikre, at udledningen sker under hensyn til vandløbets fysiske tilstand.”

Vejledningens retningslinjer må efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse forstås sådan, at vurderingen af en udlednings indflydelse på et vandløbs hydrauliske kapacitet skal indgå i forbindelse med en tilladelse til udledning af overfladevand i de tilfælde, hvor kommunen meddeler tilladelse til en udledning, der overstiger den naturlige afstrømning til recipienten.

Det følger af nævnets praksis, at det som udgangspunkt er medianmaksimumafstrømningen, der skal lægges til grund for vurderingen af et oplands naturlige afstrømning.^[23] Det følger endvidere af nævnets praksis,^[24] at det med vurderingen af den hydrauliske kapacitet skal sikres, at udledningen ikke vil medføre hyppigere eller større oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland.

Tønder Kommune skal ved den fornyede behandling af sagen foretage en tilstrækkelig vurdering af det berørte vandløbs hydrauliske kapacitet, herunder skal kommunen forholde sig til, om udledningen vil medføre hyppigere eller større oversvømmelser af vandløbet, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland. Kommunen bør ved vurderingen inddrage al tilgængelig viden om vandløbet, herunder bl.a. lokale afstrømningsdata. Alternativt skal kommunen fastsætte vilkår om en yderligere neddrosling, således at udledningen ikke overstiger den naturlige afstrømning.

3.3.3 Oplysninger om stofkoncentrationer

Det fremgår af spildevandsbekendtgørelsens § 19, stk. 4, at tilladelsesmyndigheden afgør, hvilke oplysninger der skal foreligge i forbindelse med ansøgningen, medmindre der er fastsat andet i denne bekendtgørelse eller i andre regler.

Af spildevandsvejledningen fremgår:

"(...)Hvis der søges om udledning til vandløb, kan ansøgeren fremsende oplysninger om vandløbets hydrauliske kapacitet, herunder om der er særlige hydrauliske problemer, som kræver neddrosling ud over, hvad der svarer til afstrømning fra vandløbets naturlige opland. Hvis der ikke foreligger oplysninger om hydraulisk kapacitet for det konkrete vandløb, kan man evt. sammenligne tilsvarende vandløb, hvor der foreligger data. Herudover vil ansøgningen almindeligvis skulle omfatte oplysninger i form af et kort over oplandsareal og udledningspunkt, UTMkoordinater for udløbet og de samlede vand- og

stofmængder og stofkoncentrationer samt oplysninger om, hvilke renseforanstaltninger der iværksættes for at tilgodese målsætningen for det pågældende vandområde. Kommunalbestyrelsen kan også konkret vurdere, at ansøger skal komme med en BAT-redegørelse og oplysninger om fortyndingsforhold af det udledte stof.”

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at Tønder Kommune ved den fornyede behandling af sagen bør overveje, om ansøger skal fremsende oplysninger om stofkoncentrationer.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Tønder Kommunes afgørelse af 10. maj 2023 om, at udledning af tag- og overfladevand fra regnvandsbassin beliggende på matr.nr. [Matrikelnummer1], med udløb til Smedebæk, ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Tønder Kommune.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Tønder Kommunes afgørelse af 10. maj 2023 om tilladelse til udledning af tag- og overfladevand fra regnvandsbassin beliggende på matr.nr. [Matrikelnummer1], med udløb til Smedebæk, og hjemviser sagen til fornyet behandling i Tønder Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[2] Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

[3] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[5] Sagsnr. 22/02461.

[6] Link til Arealinformation på Danmarks Miljøportal:

<https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/>

[7] Bekendtgørelse nr. 819 af 15. juni 2023 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

[8] Link til MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027:

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>.

[9] Link til Vandplandata:

<https://vandplandata.dk/vp3endelig2022/vandomraade>.

[10] Link til MiljøGIS for høring af genbesøg af vandområdeplaner 2021-2027:

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3genbesoeg2024>.

[11] Link til Vandplandata for genbesøg af vandområdeplanerne i 2024:

<https://vandplandata.dk/vp3genbesoeg2024/vandomraade>.

[12] Forslag nr. 147 til Lov om miljøvurderings af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) som fremsat den 3. marts 2016, de specielle bemærkninger til § 22.

[13] Vejledning nr. 9093 af 21. februar 2024 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), Konkrete projekter, afsnit 4.5.3. Screeningsafgørelsen.

[14] EU-Domstolens afgørelse af 26. juli 2017 i de forenede sager C-196/16 og C-197/16.

[15] EU-Domstolens afgørelse af 26. juli 2017 i de forenede sager C-196/16 og C-197/16, præmis 35.

[16] EU-Domstolens afgørelse af 26. juli 2017 i de forenede sager C-196/16 og C-197/16, præmis 37.

[17] EU-Domstolens afgørelse af 26. juli 2017 i de forenede sager C-196/16 og C-197/16, præmis 38 samt 41 og 43.

[18] Lovbekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 om lov om vandplanlægning.

[19] Bekendtgørelse nr. 797 af 21. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

[20] "Typetal for miljøfarlige forurenende stoffer i regnbetingede udledninger", januar 2022, Miljøstyrelsen.

[21] Et typetal er bedste bud på en gennemsnitskoncentration for et givet stof i et medie.

[22] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet.

[23] Jf. nævnets praksis som anført i bl.a. NMK-43-00366, NMK-43-00658, NMK-10-00116, NMK-10-00423 og NMK-10-00760.

[24] Jf. nævnets praksis som anført i bl.a. 18/05386, NMK-10-01223, NMK-10-00891, NMK-10-01043, NMK-10-00654.

Lovområder:

Miljøbeskyttelsesloven

Miljøvurdering af konkrete projekter